

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з навчальної дисципліни «ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тема 1. Поняття та джерела екологічного права

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Кодифікація нормативно-правових актів в екологічній сфері.
 2. Місце підзаконних нормативно-правових актів у регулюванні екологічних правовідносин та їх класифікація.
 3. Міжнародно-правові норми у системі джерел екологічного права.
 4. Проблеми імплементації міжнародних еколого-правових норм в екологічне законодавство України.
 5. Роль судової практики у регулюванні екологічних відносин.
- Актуальні питання розвитку екологічного законодавства України.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

екологічне право, предмет екологічного права, методи регулювання в екологічному праві, функції екологічного права, принципи екологічного права, система екологічного права, джерела екологічного права

Тема 2. Екологічні права та обов'язки громадян

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Законодавче закріплення екологічних прав і обов'язків.
2. Характеристика конституційних екологічних прав людини і громадянина.
3. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
4. Право на відшкодування шкоди, завданої порушенням екологічних прав індивіда.
5. Право на інформацію про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

екологічні правовідносини, еколого-правовий статус особи, екологічні права, екологічні обов'язки, екологічна інформація, право на безпеку довкілля

Тема 3. Управління у галузі екології

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Система і компетенція органів управління природокористуванням і охороною довкілля в Україні.
2. Органи загального державного управління та місцевого самоврядування в галузі екології.
3. Органи державного управління природокористуванням та охороною довкілля спеціальної компетенції.
4. Механізм планування й реалізації державної екологічної політики.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

екологічне управління, екологічний моніторинг, екологічне ліцензування, екологічне прогнозування, екологічне програмування, екологічне лімітування, екологічна експертиза, природоохоронна співпраця

Тема 4. Право власності на природні ресурси

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Загальна характеристика основних об'єктів права власності на природні ресурси.
2. Підстави та порядок виникнення права власності на природні ресурси.
3. Підстави та порядок припинення права власності на природні ресурси.
4. Права та обов'язки власників природних ресурсів.
5. Гарантії права власності на природні ресурси.
6. Охорона, форми та способи захисту права власності на природні ресурси.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

природні ресурси, право власності, право володіння, право користування, право розпорядження, право оперативного управління, право господарського відання, використання природних ресурсів, оренда

Тема 5. Право природокористування

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Особливості використання природних ресурсів на умовах оренди.
2. Права й обов'язки суб'єктів орендних правовідносин природокористування.
3. Підстави і порядок виникнення права природокористування.
4. Підстави та порядок припинення, зупинення, зміни права природокористування.
5. Охорона, форми та способи захисту права природокористування.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

використання, користування, природокористування, право загального користування, право спеціального користування, об'єкт природокористування, суб'єкт природокористування, природокористувач

Тема 6. Поняття, ознаки та правове забезпечення екологічної безпеки

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Екологічний ризик в системі правовідносин екологічної безпеки, його правове забезпечення.
2. Правові заходи щодо забезпечення вимог екологічної безпеки.
3. Правові засади національної екобезпеки.
4. Правове регулювання транснаціональної екологічної безпеки.

5. Проблеми кодифікації законодавства у сфері гарантування екобезпеки.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

право екологічної безпеки, екологічна безпека, ядерна безпека, радіаційна безпека, об'єкти екологічної безпеки, суб'єкти екологічної безпеки, безпечне довкілля, якісне довкілля, об'єкти підвищеної небезпеки в екології

Тема 7. Економіко-правовий механізм у галузі екології

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Економічний механізм забезпечення охорони об'єктів екологічних праввідносин.
2. Організаційно-економічні заходи в природоохоронній галузі.
3. Режим і порядок фінансування природоохоронних програм і заходів.
4. Встановлення нормативів плати та стягнення платежів за забруднення навколишнього природного середовища.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

економіко-правовий механізм, екологія, джерела фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища, ліміти використання природних ресурсів, нормативи плати за використання природних ресурсів, податкові пільги при впровадженні маловідхідних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій та нетрадиційних видів енергії

Тема 8. Юридична відповідальність у галузі екології

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Види екологічних правопорушень, їх класифікація в залежності від предмету і об'єкту посягання, у відповідності до інститутів і галузей екологічного законодавства, за ступенем екологічної небезпеки і заходів державно-правового примусу.
2. Види юридичної відповідальності за екологічні правопорушення.
3. Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення та види кримінальних покарань, що застосовуються.
4. Адміністративна відповідальність і види адміністративно-правових стягнень за екологічні правопорушення.
Цивільно-правова відповідальність за порушення екологічного законодавства, умови її настання, методи (способи) обчислення майнової шкоди, порядок відшкодування.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

юридична відповідальність, кримінальна відповідальність, адміністративна відповідальність, цивільно-правова відповідальність, господарсько-правова відповідальність, матеріальна відповідальність, дисциплінарна

відповідальність, екологічне правопорушення, склад екологічного правопорушення

Тема 9. Правове регулювання використання, відтворення й охорони земель в Україні

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Державне управління в галузі земельних відносин.
2. Державна служба з питань геодезії, картографії та кадастру.
3. Інститути земельного права.
4. Історичний досвід систематизації законодавства про регулювання земельних відносин в Україні.
5. Система землеустрою.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

правовий режим використання земель, землекористування, землевикористання, земельний фонд, земельна реформа, земельні правовідносини, землеустрій, охорона земель, оцінка земель, агрохімічна паспортизація

Тема 10. Правові засади використання й охорони надр

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Правова охорона надр.
2. Забезпечення екологічної безпеки в процесі охорони та використання надр.
3. Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері охорони та використання надр.
4. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної порушенням законодавства про надра.
5. Порушення законодавства про надра як підстава адміністративної і кримінальної відповідальності.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

надра, правовий режим охорони надр, надрокористування, право користування надрами, корисні копалини, гірничий відвід, забудова надр

Тема 11. Правовий режим використання, відтворення й охорони вод

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Види і засоби контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів.
2. Вирішення спорів з питань використання й охорони вод.
3. Правова охорона вод.
4. Водоохоронні зони.
5. Прибережні захисні, берегові смуги, смуги відведення.
6. Вимоги щодо охорони вод від забруднення, засмічення і вичерпання.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

правовий режим охорони вод, води, водні об'єкти загальнодержавного значення, водні об'єкти місцевого значення, охорона вод, відтворення вод, використання вод, водне право, воєне законодавство, водокористувачі

Тема 12. Правове регулювання використання, відтворення, захисту й охорони лісів

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Актуальні проблеми правової охорони лісів в Україні.
2. Ліс як об'єкт правового регулювання, використання, відновлення, захисту та охорони.
3. Лісовий фонд України.
4. Лісові ресурси.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

природні ресурси, ліс, лісові ресурси, лісовий фонд, лісове право, лісове законодавство, правовий режим використання лісів, охорона лісів, відтворення лісів

Тема 13. Правовий режим використання, відтворення й охорони рослинного світу

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Актуальні проблеми правового регулювання, використання, відтворення і охорони рослинного світу в Україні.
2. Співвідношення понять «ліс» і «рослинний світ».
3. Рослинний світ як об'єкт правового регулювання, використання, відновлення, захисту та охорони.
4. Особливості рослинного світу як природного об'єкта.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

рослинний світ, правовий режим використання рослинного світу, охорона рослин, відтворення рослинного світу, загальне використання рослинних ресурсів, спеціальне використання рослинних ресурсів

Тема 14. Правові засади використання, відтворення й охорони тваринного світу

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Актуальні проблеми правового регулювання, використання, відтворення і охорони тваринного світу в Україні.
2. Тваринний світ як об'єкт правового регулювання, використання, відтворення і охорони: поняття, ознаки, значення.
3. Загальна характеристика законодавства про тваринний світ.

4. Закон України «Про тваринний світ».
5. Закон України «Про Червону книгу України».

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

тваринний світ, полювання, мисливство, рибальство, аквакультура, об'єкти тваринного світу, правовий режим використання тваринного світу

Тема 15. Правова охорона атмосферного повітря

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Атмосферне повітря як об'єкт правового регулювання, охорони та використання: специфіка, сучасний стан й актуальні проблеми.
2. Законодавство України про охорону атмосферного повітря.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

атмосферне повітря, правовий режим використання атмосферного повітря, охорона атмосферного повітря, атмосфероповітряне законодавство

Тема 16. Правовий режим використання й охорони природно-заповідного фонду

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Природно-заповідний фонд України як об'єкт правової охорони.
2. Законодавство України про природно-заповідний фонд.
3. Види територій і об'єктів природно-заповідного фонду України.
4. Порядок створення й оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

природно-заповідний фонд, заповідники, заказники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, пам'ятки природи, заповідні урочища, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, охорона об'єктів природно-заповідного фонду

Тема 17. Правове регулювання використання й охорони курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних зон

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Правовий режим використання та охорони курортних, лікувально-оздоровчих зон і курортів.
2. Поняття рекреаційних зон, їх види, склад, порядок утворення.
3. Особливості управління в галузі використання, охорони рекреаційних зон

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

правовий режим використання курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних зон, курорт, охорона рекреаційних зон та курортів, спеціальний режим здійснення господарської діяльності на території курорту, рекреаційних та лікувально-оздоровчих зон

Тема 18. Правова охорона довкілля в населених пунктах, на транспорті, в промисловості та сільському господарстві

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Правова охорона навколишнього природного середовища в населених пунктах.
2. Концепція сталого розвитку населених пунктів.
3. Охорона навколишнього природного середовища від негативного впливу сільськогосподарського виробництва.
4. Охорона сільського господарства від впливу антропогенних чинників.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

сільськогосподарська діяльність, транспорт, промисловість, довкілля, населений пункт